

13665
28.07.2021

48543

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Erzincan Kemaliye İlçesi, Ağıl, Gümüşçeşme, Harmankaya Köyleri ile Sivas Divriği İlçesi, Duruköy, Çobandurağı Köyleri arasında bulunan alanda, Fimar Mermer Madencilik A.Ş. tarafından yapılması planlanan demir ocağı kapasite artışı ve kırma, eleme, zenginleştirme tesisi ile atık depolama tesisi projeleri projesi ile ilgili Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreci başlatılmıştır. ÇED başvurusuna göre beş ayrı noktada madencilik çalışması planlanmaktadır. Mayıs 2017 tarihinde 10.871,3 hektarlık alan için işletme ruhsatı verilen maden ocağının kapasitesi, işletme yapılan bölümde 240 hektara çıkartılmak istenmektedir. Kapasite artışına gidilmek istenmesine ve toplantının yürütülmesi için firma yetkilisi olarak gösterilen kişinin yetki belgesinin olmamasına yöre halkı tepki göstermiş, ÇED toplantısına katılmamıştır. Kemaliye (Eğin) Güneşi-Yukarı Fırat Doğa ve Çevre Platformu yaptığı açıklamada, demir madeni adı altında altın madenciliğinin yapılmak istendiği iddiasında bulunmuştur. Erzincan İl'inin, doğası, tarım alanları, ormanları, su varlıkları uzun zamandır altın madenleri nedeniyle tahrip edilmektedir. Türkiye'deki en büyük ikinci altın madeni olan Çöpler Altın Madeni, Erzincan İliç İlçesi'nde, Fırat Nehri'nin kenarında bulunmaktadır. Madende kullanılan binlerce ton sülfürik asit, binlerce ton siyanür nehrin suyu kirleterek, tüm tarım alanlarını, yaşam alanlarını tehdit etmekte, insan sağlığına ve canlı yaşamına telafisi imkânsız zararlar vermektedir.

Projenin ÇED raporunda, “ ÇED alanları; tarım alanları, çayır-mera alanları ve orman alanları üzerinde kalmaktadır. Proje kapsamında çalışmalara başlamadan önce tarım alanı, bağ ve bahçeler için 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununa göre tarım dışı kullanım izni alınacaktır. Mera alanları için 4342 sayılı Mera Kanununun 14.Maddesine göre uygun olarak tahsis amacı değişikliği için izin alınacaktır. 6831 sayılı Orman Kanunu

kapsamında orman sayılan alanlar için kamulaştırma söz konusu olmadığından orman izni alınarak çalışmalara başlanacaktır.” Bilgisi yer almaktadır. Demir maden için kapasite artışı talep edilen alanda; tarım arazileri, çayır, mera ve orman alanların bulunması, yörede mevcut altın madenlerinin neden olduğu tahribatlar dikkate alınmadan yeni maden ruhsatlarının verilmesi, bölgenin daha büyük bir tehdit ile karşı karşıya kalmasına ve doğrudan halkın yaşam hakkı ihlaline neden olacaktır.

Bu bağlamda;

- 1- Bölgede bulunan madenlerin; doğaya, tarım alanlarına, su varlıklarına verdiği zararlar ortada iken, söz konusu proje için kapasite artışı istenmesi mevcut sorunları daha da derinleştirecektir. Maden ocağının kapasite artışı için izin verilecek midir? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak projeden vazgeçilmesi için girişimleriniz olacak mıdır?
- 2- Şirketin kapasite artışı adı altında altın madeni açacağı iddiaları Bakanlığınızca araştırılmakta mıdır?
- 3- Bakanlığınız, çevreyi ve yaşam alanlarını korumak için mücadele eden yöre halkının projeye verdikleri haklı tepkileri dikkate alacak mıdır?
- 4- Yörede bulunan altın madenin Fırat Nehri’nin suyuna siyanür ve tehlikeli kimyasallarla kirlettiğine ilişkin iddialar araştırılmış mıdır? Bakanlığınız gerekli incelemeleri yapmış mıdır? Sonuçlar kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 5- Bölgede son yıllarda artan kanser vakaları ile madenlerin su varlıklarına ve tarım alanlarına bıraktıkları zehirli atıkların bağlantısı araştırılmış mıdır? Bu konuda ilgili Bakanlık ile işbirliği yapılmakta mıdır?
- 6- Proje alanında mevcut madenlerin çevreye, tarım alanlarına, su varlıklarına verdiği zararlar incelenmekte midir? Madenler hangi sıklıkta ne şekilde denetlenmektedir? Denetlemelerde yönetmeliklere ve ÇED raporuna aykırı faaliyette bulunan maden tespit edilmiş midir? Bunlara ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?
- 7- Kış aylarında Fimar Madencilik şirketi yetkilisinin, projeye itiraz eden yöre halkına "Buraya 200 jandarma yığarım" şeklinde tehditte bulunduğu iddiaları doğru mudur?